

FOLIA POPORULUI

Apare în fiecare Duminică

Cea mai veche foaie națională politică-poporală înființată la anul 1892

Apare în fiecare Duminică

PREȚUL ABONAMENTULUI

Pe un an Lei 30.—
 Pe o jumătate de an Lei 15.—
 Pe un pătrar de an Lei 8.—
 Pentru America 2 dolari pe un an întreg

Redacția și Administrația:

Sibiu, strada Măcelarilor Nr. 12.
 (lângă poștă)

Telefon Nr. 146.

Adresa telegrafică: „Folia Poporului“

INSERTATE

Se primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
 (strada Măcelarilor Nr. 12).

Prețul inseratelor:

Un șir petit 3 Lei pentru fiecare publicare

Improprietărea

S'a făcut dreptate! Pământul frământat cu sângele și sudoarea strămoșilor, moșilor, părinților noștri, — vechea proprietate românească, a ajuns iarăși, partea cea mai mare în stăpânirea Românului. Sute de ani a ținut acțiunea dușmanilor venetici, ca să ne despoaie de el.

Când s'au arătat oaspeții nepoștiți aici în Dacia superioară, în Dacia românească, noi Românii eram stăpânii pământului, noi aveam administrația noastră națională în frunte cu voievozi și judeci sau oneji români.

Încetul cu încetul ni s'au răpit dreptul de-a ne administra după vechile noastre legi românești, apoi ni s'a răpit chiar și pământul, pe care trebuia să-l lucrăm pentru altul venit de p'aci 'ncolo sau renegat și ajuns „domn“, „boer“, „nemeș“. Tot așa ni s'au răpit și munții cu pășunile și pădurile lor, ba am ajuns să nu ne fie iertat să învățăm cel puțin o meserie.

Anul 1848 a adus oarecare schimbare. Când au văzut însă guvernele din Pesta cu câtă năvălnicie se apucă Românul de muncă, de carte, de meserie, de comerț, au început să lovească de nou. Școalele ni s'au închis sau au fost înlocuite cu școale de îndobitocire în limba maghiară. În multe județe, măestrul străin, care primia ucenic român, era pedepsit.

Străini, unii cu bani din alte țări, alții cu bani dați din vistieria țării, care se umplea și cu din dările noastre, cumpărau pământuri nemeșesti, pe cari le parcelau și le împărțiau tot străinilor, ca să străntoreze pe Român tot mai mult. Ba au venit, cu puțini ani înainte de liberarea noastră, să oprească pe Român să mai cumpere pământ!

Dumnezeu nu li-a ajutat însă, căci lucru păgănesc săvârșiau. Înălțatu-s'au și mai adânc au căzut. Luatu-s'a din mâna lor puterea de-a ne prăpădi și deacum înainte fiecare după dreaptă vrednicia lui să se dovedească.

Dar dacă deputații și senatorii României ne-au făcut dreptate, aceasta nu înseamnă ca noi să încrucimăm mâinile. Nu înseamnă, că să umplem crăjmele, să ne lenevim, să umplem buzunarele negustorilor de zdrențe, să ne credem atât de mari, încât să nu mai cinstim sfatul bătrânilor, preoților, învățătorilor și al celorlalți mai învățați ai noștri.

Nu! Vrednici ne vom arăta de jertfele, pe cari le-au adus timp de multe sute de ani cei răposați înaintași ai noștri numai dacă

1. frica Domnului ne va călăuzi în toate;

2. vom munci fără preget, fiecare în ogorul lui, fie acesta pământ, fie turme, fie meserie, fie comerț, fie carte, iar munca vom încunună-o cu economia (cruțarea);

3. bisericile se vor amplea, în ziua Domnului și în serbătorile legiuite, de credincioși;

4. școalele noastre, la sate ca și la orașe, vor fi pline de băieți și fetele noastre, iar pungile nu le vom lega cu șapte băeri, când e vorba de cheltuit pentru învățătură, pentru cultură, căci fără cultură nimeni nu e stăpân adevărat, ci tot slugă, orcâtă avere ar avea;

5. atelierele și prăvăliile se vor umplea cu băieții noștri, ca să cucărim orașele pline de străini. Că-i nouă până în 1848 nu ne-a fost iertat să ne așezăm și să muncim în lăuntrul orașelor;

6. ne vom da băieții la școalele de agricultură, ca să învețe mai bună rânduială în ale economiei rurale, iar fetele la școale de gospodărie pentru acelaș scop;

7. vom fi totdeauna uniți în cugete, uniți în simțiri, pentruca dușmanul să-și piardă curajul de-a se mai gândi să mai ajungă vreodată să ne poată robi de nou;

8. dacă nu vom uita, că lucrând astfel facem voia lui Dumnezeu, apoi și a Regelui și a Reginei noastre, cari mult au pățit, ca să ne scoată din robia de veacuri.

Victor Lazăr.

Lămurirea situației

Reforma agrară pentru Ardeal s'a votat. — Camera și Senatul s'au închis. — Opoziția națională cere retragerea guvernului. — Incoronarea s'a amânat. — Guvern de concentrare și noi alegeri pentru Constituantă. — Numai după votarea noiei constituții să se facă încoronarea.

Între legile votate la repezeală, înainte de închiderea Corpurilor legiuitoare, este și Reforma agrară pentru Ardeal. În vr'o două ședințe iute a fost dată gata, aproape fără nici o schimbare.

Dealtcum Reforma agrară a fost la timpul său foarte bine întocmită de Partidul Național. Guvernul actual n'a făcut în ea multe schimbări spre mai bine, ci era mare temere că chiar va uca prețul pământului și altele.

Că schimbări mai mari și rele nu s'au făcut de ministrul Garoflid, e meritul Partidului național, care mereu a veghiat asupra celorce vrea guvernul să facă cu această lege. În chestia pădurilor comunale, spre pildă, ministrii Cudalbu și Garoflid voiau să facă legea mai rea. Atunci deputații Partidului național în comisia specială, Dr. S. Dan, Dr. A. Dobrescu și dr. Voicu Nițescu, s'au împotrivit din răspuțeri. Și a învins punctul lor de vedere.

Când s'a votat legea în Cameră, Partidul Național n'a mai luat parte, fiindcă toate Partidele din opoziția națională au fost părăsit deja ședințele Camerei. Cu toate acestea, meritul că legea agrară e așa, cum e, iar nu mai rea, este al Partidului național, nici decât al guvernului actual.

E numai ironia sorții, că acum vin ministrul-președinte Averescu, cu Groza și Goga, să vestească Ardealului: Noi vă dăm pământ! Uite am votat legea! Așa ceva

nici unul din ei n'au crezut, spre pildă anul trecut, că vor ajunge să subscie în anul acesta.

De unde ar și putea cunoaște Generalul Averescu stările din Ardeal? De când i-am auzit dlui Groza de nume în politică? Iar despre dl Goga, ministrul de arte și al bisericilor, încă e ușor a înțelege, că nu s'a ocupat în prima linie de reforma agrară.

La Reforma agrară a Ardealului au lucrat de 21/2 ani încoace: Dr. Maniu, Bontescu, Osvaldă, Poruț și alții, apoi Dr. Dobrescu, Dan, Voicu Nițescu, Dr. Beu, Bucșan etc.

În fine, să ne bucurăm, că legea totuși s'a votat, iar ce s'ar afla că nu e bun în ea, să căutăm a schimba în viitor.

După cum am spus la începutul acestui articol, Camera și Senatul s'au închis în 20 Iulie, deși să credea în o nouă amânare până la 23 sau 30 Iulie. Dar, în lipsa opoziției naționale, odată s'au dat gata toate legile. Lucrul a mers strună: Unii din oamenii guvernului cetiau legile, iar ceilalți ridicau mâinile și votau, fără a mai întreba mult ce și cum. Acum vine rândul să vedem ce s'a votat. Doar nici deputații nu știau totdeauna ce votează, decum să știe lumea mare.

Numai legea pentru sprijinirea societății „Reșița“ nu s'a votat decât la Cameră; la Senatu n'a mai ajuns, și desigur n'o să

mai ajungă nici la toamnă. Asta în urma intervenției deputaților din opoziție la Maiestatea Sa Regele. Legea se va vota numai schimbată, ca să corespundă mai bine și intereselor țării, nu numai intereselor unor oameni.

Partidele din opoziția națională, după ce s'au retras din Cameră, au trimis pe căpeteniile lor la Maiestatea Sa Regele, căruia să-i spună cele întâmplate. Au fost primiți în audiență domnii Maniu, Vaida, Iorga, Duca, Mihalache, Inculeț, Nistor și alții.

Toți acești fruntași au cerut schimbarea guvernului, care în felul cum lucră nu mai poate sta în fruntea țării. Totodată s'a adus la cunoștința Tronului, că dacă încoronarea dela Alba-Iulia s'ar face fiind la conducerea Țării guvernul actual, atunci partidul național, cel basarabean și bucovinean nu vor lua parte la încoronare.

În urma acestor împrejurări, Maiestatea Sa a ordonat **amânarea încoronării**, care, se crede acum, se va face la primăvară prin luna Maiu.

Până atunci ar urma să se întâmple următoarele: Pe la mijlocul lui Septemvrie, după întoarcerea Maiestății Sale din străinătate, se va numi un guvern afară de partide, — ales însă din oameni cinstiți și cu pricepere, — care va avea chemarea să facă **noui alegeri** absolut libere.

În aceste alegeri se vor alege deputați și senatori pentru **constituantă**. Adecă pentru Camera și senatul, cari vor trebui să facă o **nouă constituție** (legile fundamentale pentru **toată** România mare, fiindcă legile prezente române nu sunt întru toate potrivite pentru România întregită).

Aceste legi fundamentale (numite pe scurt Constituția țării) ar urma să se isprăvească până la primăvară, când apoi să se facă încoronarea la Alba-Iulia. Acolo Maiestatea Sa Regele să depună **jurământul pe Constituția cea nouă**, care trebuie apărută în viitor, iar nu pe cea veche, despre care toată lumea recunoaște, că trebuie schimbată după vremurile de azi. (Constituția veche e din 1857 și 1864, cu mici schimbări, ce s'au mai făcut între timp).

E de sine înțeles, că **guvernul provizor**, care ar avea să conducă la toamnă alegerile în mod cinstit și liber, după săvârșirea alegerilor se va retrage. Iar locul lui îl va lua un guvern format din cei mai de frunte bărbați și cele mai mari partide; fiindcă prin aceste alegeri s'ar vedea cine se bucură mai mult de încrederea Țării. Ba e cu putință, ca după alegeri să se formeze un guvern de concentrare (sau numit chiar guvern de încoronare), din care se facă parte absolut toate partidele naționale ale țării.

Asta e situația și părerea generală de prezent, după încheierea corpurilor legiuitoare. De aceea, acum la lucru, pentru organizarea Partidului Național, în jurul căruia totdeauna a fost floarea Ardealului.

Starea sămănăturilor

În centrul (inima) Ardealului secerișul se apropie de sfârșit. Grâul e rar, dar spicul destul de bun. Orzul, ca și grâul, încă e mic și rar, acum să seceră. Ovăsul să îndreaptă, cucuruzul e bun. Trifoiul și lucerna sunt mijlocii. Fânatele vor da fân mai mult numai în ținuturile așezate mai la vale. În general socotit fânul e rar și puțin.

Foarte bine se prezintă peste tot locul porumburile (cucuruzele), cari în unele părți au crescut așa de mari, cum nu s'au mai văzut de mulți ani, atingând câte odată înălțimea la doi metri și jumătate. Să prevadă una din cele mai bune recolte. Legumele încă sunt frumoase, astfel că vor mulțumi toate așteptările.

În **vechiul Regat** aceiaș stare frumoasă a sămănăturilor se raportează de peste tot locul. Secerișul s'a isprăvit, grâul în general a fost cam rar, dar dă bine. Treeratul e în plină lucrare.

Porumburile sunt de toată frumusețea. Îți e mai mare dragul să călătorești cu trenul ciasuri întregi, de dimineața până seara, trecând mereu peste câmpii întinse, pline de porumb mare, frumos și verde-negru.

Deasemenea promit bine viile, ceea ce deja se simte, fiindcă vinul începe a se îmbia cu prețuri tot mai scăzute. E temere, că nu vor fi buji destule pentru noua recoltă.

Ține-ne Doamne recolta cea bună, ce se arată, fiindcă aceasta ne va urca valoarea leului în străinătate, — având grâu și porumb pentru export, — care ne va aduce apoi ieftinirea mărfurilor gata, pe cari le aducem din alte țări.

Secetă în Franța, Anglia și Rusia

În legătură cu specula leului românesc.

Pe pământul Țării românești vechi cea mai mare secetă, în deceniile din urmă, a fost la 1899, când sămănăturile au fost nu nimicite, ci arse în toată puterea cuvântului. Din Septemvrie până în Iulie nu ploase deloc. Înainte cu 2 ani (1897 și 1898) conducătorii statului, neprevăzând ce a urmat, au mai făcut și multe cheltuieli, cari au adus Statului un deficit (pagubă) de 60 milioane lei, o sumă enormă pe acea vreme. Urmarea a fost, că în anul 1899 valorile României (bani și hârtii de valoare) au scăzut îngrozitor în preț. Dar străinii, cari cunoșteau deaproape bogățiile României, au cumpărat fără nici o grijă aceste hârtii scăzute în valoare, după cari ei au avut în anii următori câștiguri enorme. Așa au lucrat atunci mai cu seamă Nemții.

Și cam așa ni se pare, că lucră azi cu noi Francezii, cari mereu ne scad valoarea leului. Aceștia încă își au desigur interesele lor, ceea ce ușor se poate deduce, în urma secetei din Franța, în legătură cu buna noastră recoltă. Mai sunt apoi la noi greutatea cu transportul, cari încă ne țin valorile noastre scăzute, ceea ce le convine străinilor ca să le cumpere. De aceea bine trebuie să cumpănim ce vindem și cum vindem.

Ce se petrece azi în Anglia și Franța seamănă foarte mult cu cele suferite de noi (îndeosebi vechiul Regat) în vara anului 1899. În Anglia și Franța n'a plouat din toamna trecută. De luni de zile, în mijlocul unui cer senin, soarele trimite raze dogoritoare, cari aduc oamenii la desperare.

Din pricina căldurii, spre pildă, locuitorii din Londra fug și petrec nopțile pe dealuri afară din oraș, spre a se întoarce a doua zi cu trenul. Pe țărmurile râurilor engleze pești zac cu miile morți de căldură și de secetă. Secerișul, puținul ce se poate secera, a început în Anglia cu două luni mai de vreme ca de obicei.

În desperarea lor Englezii au ajuns la planul următor: Au organizat un bombardament asurzitor, cu tunuri de cele mai mari, prin aer în contra cerului. Speranța lor este, că detunăturile atâtor mii de bombe vor produce mișcare de nori și apoi ploaie. În caz de nenorocire omul încearcă toate...

Franța încă va avea anul acesta luna din cele mai rele recolte, din ultimii 50 de ani. Și aci, prin multe părți, n'a mai căzut o picătură de ploaie din toamna trecută, nici un pic de zăpadă în timpul iernii. Prin unele locuri apa se cumpără cu un franc (francez) găleata, sau trebuie să te duci după ea 8—10 kilometri.

În fața acestor stări dureroase, un ziar francez (L' Information) scria și se mai bucura zilele trecute, că doară-doară se va găsi grâu prin țările din Orient cu 80 franci chintalul... numai schimbul (cursul) banilor să fie pentru Francezi favorabil...

Ei, vedeți dumnevoastră acum, iubii cetitori, câte momente joacă rol la prețul banilor în lume! Cine știe, dacă cursul leului nu se ține intenționat așa de bolnav la Paris și Londra, ca astfel aceste țări să ne poată mai ușor și ieftin cumpăra recolta...

În fine noi ne bucurăm, că Dumnezeu ne-a dat o recoltă bună anul acesta. Din ea voim cu plăcere se dăm aliaților noștri francezi, dela cari așteptăm însă, la rândul nostru, ca ei încă să nu-și uite de noi. Ne-am ajutat la olaltă în războiu, să ne ajutăm și acum și în viitor.

Cochetarea mai din urmă, a unor cercuri engleze și franceze cu Ungurii, nu le poate aduce nici odată atâtea foloase ca prietenia cu România. De aceea să înceteze odată cu scăderea prețului leului românesc, fiindcă aceasta nu e nici cuviincios, nici drept.

Chiar așa rău nu stăm, dupăcum vreau unii să ne prezinte prin cursul leului la Paris și Londra. (Acum a scăzut leul în Paris sub 17 centime).

În schimb leul românesc în Germania e ceva peste 1 marcă, deși cu Nemții am fost dușmani...

Prăpădul Rusiei

se apropie din zi în zi, dacă cel Atotputernic nu va trimite o mână tare, care să înfrâneze pe bolșevici și să introducă din nou pace și ordine în țară. Iată, pe scurt, ce știri au străbătut din Rusia la noi, în ultimele zile:

Ce se petrece azi în Rusia e înfiorător și întrece orice închipuire. Pe lângă holera ce bântue aproape în toate părțile țării, pe lângă orașele pline cu noroi, căci nu mai există canalizare și curățenie, s'a mai început în timpul din urmă și o imigrațiune (plecare) a populației, care fuge de foame, e o imigrațiune care amintește invaziile barbarilor din al 6-lea secol. Milioane de țărani înfomețați, — scrie ziarul bolșevic „Isvestia“ din Moscova, — fug dela vetrele lor spre a scăpa de foame.

O știre oficioasă din Moscova spune, că foamea ia o întindere înspăimântătoare. În urma marei călduri, ce domnește de prezent în Rusia, pământul crapă, isvoarele și riurile seacă. Din 15 guvernamante (un fel de județe mari), mai atinse de foame, populația în număr cam de 20 milioane suflete, emigrează în masse; lumea pleacă chiar și din Turkestan, din Ural, Ukraina, Moscova și Petrograd.

Această plecare dela vatră, într-o formă aproape neînchipuită de mintea omului, se face în mijlocul unei desorganizări complete; măsuri pentru apărarea sănătății nu sunt, iar primejdia holerei se întinde din ce în ce. Guvernul bolșevic nu e în stare să ia măsuri de apărare sau de ajutor. Gazeta „Isvestia“ dela 7 Iulie propune, spre pildă, ca guvernul să transporte populația înfometată în Siberia, în cadrul-terul Bobrink-Serjewsk. Acolo sunt 150 milioane hectare de pământ productiv. Gazeta numită spune, că până la 15 Octombrie s'ar putea transporta un milion de țărani. Populația atinsă de foamete întrece însă 15 milioane.

Aceste stări din Rusia, amintesc de îngrozitoare urmări pricinuite de foamete, prin teritoriile întinse din Indiile engleze sau prin China.

Un schimb de vorbe

pe cari numai cine le-ar fi auzit și-le poate închipui și aprecia, a avut loc, întâmplător, zilele acestea între un redactor al acestei foi și un domn din vechiul regat. După câteva cuvinte, domnul nostru dintr'odată a aruncat claie pe grămadă, cu „regionalismul lor“, pe Maniu cu Tăslăuanu, Vaida și Goga, Vlad, Lăpădat etc., observând la urmă: „Știi D-Ta ce-i acum la București? Dacă nu vă purtați bine, o să vă luăm în curând cu nuiua!...“ Apoi: „Peste 3 ani și D-Ta o să fii liberal“, la ceea ce a primit răspunsul: „Și mai curând, dacă liberalii vor da dovadă că se prefac, ca să putem scăpa de bacșiș, protecție și alte rele, cari sub ei au crescut așa mari; altcum nu mai are viitor partidul liberal.“

A mai spus domnul respectiv, că, „în Ardeal se fură de prezent mai mult ca în vechiul Regat.“ Apoi că „prin războiul din 1916—1918 Ardelenii ați fost cu atâtea jertfe desrobiți“ (iar acum, vezi D-Ta, nu ne arătăm recunoscători). În același timp numitul domn nu te lăsa nici decât să ajungi și tu la cuvânt, spre a-i spune: cât au suferit Ardelenii în timp de secole pentru un ideal, de acești Ardeleni cine știe ce ciocoi grecotei, sau chiar ciocoi români u mentalitate veche, vreau acum să-și bată joc. Domnul nostru, mare, gras și bine făcut, care e în vilegiatură pe la băile din jurul Sibiului, accentua mereu, că **noi Ardelenii știm lucra** („în ceea ce suntem superiori lor“), dar **nu știm face politică**.

Ei, aci și-a dat arama pe față! Noi Ardelenii știm lucra; ei, ciocoi (vechi sau noui e indiferent) ne știu conduce. Dovada vor fi vrând să zică, că au dat-o cu țărâni-mea din vechiul Regat, pe care așa de bine au știut să o țină legată de glie, fără carte și în neagră mizerie.

În fine m'am bucurat, că am cunoscut un tip al politicianului din vechiul regat, dar **dinaintea războiului**. E bine a cunoaște cât mai deaproape adevărata mentalitate a acestor mari politicieni, iar nu așa „nepricepuți“ ca Ardelenii...

După ce ne-am despărțit, am întrebat pe un cunoscut: „Cine e omul acesta, care parcă e un pașe turcesc sau ceva om cu alure de dictatură ca prin fosta Rusie?“ Mi-a răspuns: „E un liberal, care zice că se ocupă numai cu politica; a fost deputat și senator, cum și prefect în Muntenia etc.“

După primirea acestui răspuns, (auzind că e un liberal cu rol conducător), m'am hotărât să scriu totuși în gazetă cele de mai sus. Pe un astfel de politician tre-

bue să-l cunoaștem cu toții. Ar fi însă bine, ca pe acești oameni să și-i cunoască și instrueze mai bine și dl Brătianu, altcum îi compromis partidul și în fața celor ar dori o apropiere cinstită, corespunzătoare stărilor de azi. Prea multă răutate, îngâmfare, apreciere parțială și mentalitate cu decenii înapoi, eșia din vorbele acestui om. De legătura cu astfel de liberali, de fapt trebuie să ne ferim ca de foc. B.

Porumb pentru Rusia

e vorba să lifereze România. Și anume în cantități mari, fiindcă să prevadă o recoltă foarte bună; iar Rușii, bolșevici ca și nebolșevici, mor de foame, din cauză că la ei nu se mai lucră cu împărțeală. Urmarea este, că câmpurile Rusiei au ajuns nelucrate și părăsite în cea mai mare parte.

Întrebarea e însă: Cu ce vor plăti Rușii bolșevici? (Doar rublele lor de hârtie nu mai plătesc nici cât o ciapă degerată). Cererea României este, ca plata să se facă în aur, în care direcție se și poartă consfătuiri, al căror rezultat nu se știe încă.

Afară de aceea, în o parte a Rusiei mai e de prezent și o mare secetă.

Informațiuni

Maiestatea Sa Regele n'a plecat săptămâna trecută în străinătate, ci și-a amânât plecarea pe Mercuri acum 27 Iulie (când încheiem foaia). Așa spun ultimele știri. Despre amânare se susține, că s'a întâmplat din cauza situației politice, care pe la 20 Iulie era foarte încurcată, dupăcum scriem la alt loc al foii. Pe de altă parte, se lățise vestea, că pe linia Aradului s'a descoperit un complot; oameni cu inima de fieră ar fi fost pus dinamită sub linia ferată, pe unde avea să treacă trenul regal, ca să-l arunce în aer, dar în urmă complotiștii ar fi fost prinși. Știrea aceasta mai târziu s'a desmintit, ca nefiind adevărată, iar plecarea Majestăților Lor s'a anunțat pe 27 Iulie.

Partidul Național, acum după întoarcerea deputaților dela București, va începe organizarea de adunări în diferite centre ale Ardealului și Bănățului. Puțin timp le trebuie însă și deputaților pentru recreare. Până atunci, aderenții sinceri ai Partidului vor face bine, să chibzuiască ce este neapărat necesar de lucrat, ca reorganizarea partidului să iee cât mai curând ființă. Să ne pregătim peste tot locul, în fața alegerilor, de cari nu ne mai desparte așa mult timp. La alegerile viitoare trebuie să ne deschidem mai bine ochii, cu cine votăm!

Articolul prim din fruntea foii de azi, e datorit unui vechiu redactor și apoi colaborator extern al „Foi Poporului“. Dl Lazăr, sub domnia ungurească, prin anii 1903—1904, a avut și procese politice pentru această gazetă. De aceea a trecut la București, unde a stat, ca funcționar la Academia Română, până în toamna trecută, când s'a întors ca profesor la Școala normală din Cluj. Aci l-a adus dorul de-a contribui la creșterea noii generații învățătoarești, pe care așa de mult a iubit-o totdeauna. Îi dorim deplin succes! (Articolul trimis, așa ni se pare, încă e scris sub impresia marelui eveniment al reformei agrare, care va contribui mult la fericirea țărânimii, pentru care dl Lazăr mult a scris înaintea războiului în această foaie).

Răsplata vredniciei. Dl Vasile Stoica, fost profesor în Sibiu și originar din Avrig,

a fost numit secretar de legăție **clasa I**, în care calitate merge la legăția română din Washington (Statele-Unite). Dl Stoica a mai fost trimis în America, în decursul războiului, spre a face propagandă pentru cauza românească. Această misiune și-a împlinit-o cu vrednicie. Felicităm pe dl Stoica în noul post, dorindu-i spor deplin în noua carieră.

Dela oficiul gării Sibiu ni se face cunoscut, că s'au luat cele mai întinse măsuri, ca publicul să fie servit cât mai bine și mai iute la cumpărarea biletelor de tren pentru băile dela Ocna-Sibiului sau în alte părți. După puțină se vor vinde bilete la mai multe casse deodată. Neajunsul e numai, că lipsesc compostoarele (mașinile cu cari se pune datul zilei pe bilete). Tot din cauza lipsei acestor compostoare, nu s'a putut deschide încă biroul deja concesionat pentru vânzare de bilete în oraș. Dar și acest birou credem, că se va putea deschide în curând; și anume în localul Librăriei „Foaia Poporului“, unde apoi se vor putea cumpăra bilete pentru toate trenurile din țară și în decursul zilei întregi.

Catedrala ortodoxă din Cluj se va zidi, — dupăcum s'a hotărât acum definitiv, — în parcul orașului din fața Teatrului Național.

Răpirea unui procuror. Zilele trecute procurorul Ghibănescu din Tulcea a fost răpit de o bandă de tâlhari, despre cari s'a putut afla până acum următoarele: Procurorul (judecătorul) Ghibănescu a plecat cu automobilul la Constanța. În apropierea satului Conger, pe drumul Tulcea—Constanța, deodată le-a eșit înainte o bandă de hoți înarmați, 6 la număr, dintre cari unul a provocat pe șofer să oprească. Atunci șeful bandei, un anumit Varlan, cu un zimbet ironic a provocat pe procuror să rămână oaspele lui și să-l urmeze în pădure. Intrăceea Ghibănescu a imbiat bandiților toți banii (2700 lei) ce-i avea la el, dar bandiții au refuzat primirea. Despre acest Varlan se știe, că el dimpreună cu o bandă de vreo 70 de oameni, terorizează întreaga Dobrogea. Bandiții să crede, că stau în legătură și cu alți oameni, cari îi înștiințează și ascunde din vreme, fiindcă până de prezent nici poliției, nici miliției, nu i-au izbutit să pună mâna pe acești bandiți de codru.

1500 Lei s'a furat unui oaspe la băile din Ocna-Sibiului. Asta din cauză, că nu toate cabinetele se pot încuia. Atragem atenția publicului, care merge la băi, să fie cu grijă, iar direcțiunea băilor ar trebui să iee măsuri, ca fiecare cabină să se poată încuia și îngrijitorii băilor să supra-vegheze mai bine.

Trenul mixt dela Sibiu spre Vințu-de-jos pleacă, din 22 Iulie încoace, după amiază la 5 ore și are legătură directă spre Arad.

Gara din Alba-Iulia se va face mai mare și mai frumoasă. Aceasta în vederea încoronării.

Plătiți-vă abonamentul toți aceia, care mai aveți restanță din trecut sau pe jumătatea a doua a anului acesta. În Foaie tipărim acum și legea agrară, la care vom da apoi toate deslușirile delipsă. De aceea nu va fi bine, dacă la cei cu restanță le vom opri foaia în curând. Iar cât pentru restanță, tot vor trebui să o plătească, dacă nu de voie bună, atunci de silă.

Boala de porci, care a bătuit luna trecută în județul Cojocna, a scăzut mult, în urma măsurilor veterinare.

Adunarea „Asociației comercianților din Ardeal și Bănat“ s'a hotărât din nou pe ziua de 21 August la Sibiu. Așa ne face cunoscut comitetul central din loc. Programul îl vom publica în numărul viitor.

Bal cu scop de binefacere. Comitetul de inițiativă pentru ridicarea unui monument lui Andrei Mureșianu, aranjează în saloanele băilor din Ocna Sibiului, la 2 August (Sfântul Ilie) un bal, care se va începe la orele 9 seara. Autobusele Sibiu—Ocna vor circula până la orele 3 dimineața. — Atragem atenția publicului din Sibiu și jur, asupra acestui bal cu un scop așa de frumos. Să luăm parte cât mai mulți, fie pentru a petrece câteva ore, fie pentru a sprijini cu câțiva lei o idee frumoasă.

Falsificare de pașapoarte. Zilele trecute au fost prinși în Cluj jidanii Weiss Berger Marton, Weinberger Ferent și Kis Andrei, cari împreună cu alți tovarăși au falsificat pașapoarte românești tipărite în tipografia Balasa din Budapesta. Pașapoartele aveau și viza consulatelor american și cehoslovac, purtând stampila și iscălitura falsă a prefectului din Cluj.

Aur în valoare de cinci milioane a voit să ducă la Viena jidanii Koos și Weinstein. Dar au fost prinși la granița Curtici, când s'a făcut controla trenului expres. Jidanii plecaseră cu cel mai scump tren, fiindcă, vezi Dumneata, cu acela călătoresc numai domni mari, cari nu prea sunt controlați. Ne bucurăm, că în cazul acesta oficianții dela vamă și-au făcut slujba cinstit. Așa se face totdeauna!

Congresul meseriașilor mici. În zilele din 19 până în 21 August a. c. se va ține la București un congres al meseriașilor mici. Cei cari vor să participe, să se înștiințeze la Corporațiunea Industrială din loc, ca aceasta să poată efectua mijlocirea biletelor de identitate cu reduceri la C. F. R. și a programelor de tratative. Meseria mică este foarte asuprită de împrejurările de față. Corporația Industrială din Sibiu prin conducerea ei re-

comandă deci o participare cât mai numeroasă la acest congres. Înștiințările să se facă cât se poate de urgent, pentru a avea posibilitatea, a consfătuși temeinic afacerile de menționat, și ca reprezentanții meseriașilor mici din loc să poată apare la congres informați pe deplin cu capabilitate de reprezentare în toate privințele.

Mijlocire de învățăcei. Precum a fost publicat, Corporațiunea Industrială din Sibiu a preluat mijlocirea locurilor de învățăcei cu ocaziunea sfârșitului anului școlar. Înștiințarea acelor băieți, cari caută loc de învățăcei, se face în timpul de față destul de încet (o îmbunătățire se poate aștepta către finea lunii August) însă și maestri se înștiințează puțin, cu toate că în general este plângere de lipsă de învățăcei. Se recomandă, ca maeștrii, cari au lipsă, să se înștiințeze căci sunt unii aspiranți pentru facultăți, la cari încă nu s'a ivit patron. Mijlocirea se face gratuită.

Intr'un cias bun la toți! În una din Duminecile trecute a avut loc la Orăștie căsătoria a patru surori, fiicele dlui învățător Branga. Mirii au fost: un căpitan, un avocat, un profesor și un inginer. Iată cum vine norocul și unde sunt multe fete, dacă... sunt harnice și bine crescute!

Omor pentru bani. O crimă grozavă s'a întâmplat zilele trecute la Petroșeni: Țăranul Vătnărescu a fost ucis dimpreună cu soția și copiii, afară de o fetiță, care a scăpat cu fuga. Omorul s'a făcut cu gând de jefuire, din următoarele motive: Vătnărescu era cunoscut ca un bogătan cu avere de peste un milion lei, iar acum de curând vânduse un loc mare, de lângă gara Petroșeni, unde e vorba să se zidească case pentru funcționarii căilor ferate. Intr'una din zile trebuia să se facă plata locului (75 mii de lei), dar perceptoratul n'a avut bani, decât lei germani, pe cari Vătnărescu n'a voit să-i iee, zicând că mai bine așteaptă până capătă lei Banca Națională. Criminalii credeau însă, că locul s'a plătit. De aceea într'o noapte, când toți ai casei dormeau,

hoții au pătruns înăuntru omorînd toată familia, afară de o fetiță, care a scăpat cu fuga. După aceea criminalii au spart toate dulapurile, căutând după bani. Dar n'au găsit nimic, fiindcă Vătnărescu avea toți banii depuși în bancă. În urma cercetărilor făcute de poliția din Petroșeni, criminalii au fost prinși. Sunt cinci săteni de acolo, cari acum își așteaptă pedeapsă ce o merită. Iată unde duce pe om ciasul rău și lăcomia după bani!

Taxe de magazinaj pentru mărfurile depuse în magazinele dela vamă vor fi pe viitor: pentru cele depuse pe timp de o lună taxa îndoită, pe timp dela 1—6 luni taxa de cinci ori, pentru timp mai îndelungat de zece ori taxele de până acum.

La școala inferioară de arte și meserii din Viștea de jos, jud. Făgăraș, înscrierile elevilor se fac din 15 Iulie până la 15 August. Se primesc băieți cu 4 clase primare în clasa primă, iar cei cu 6 clase primare sau 2 clase secundare în clasa a doua, având a prezenta următoarele acte: Ultimul atestat școlar și atestat de naștere, iar orfanii de războiu sau cei ce voesc a căpăta o bursă, vor prezenta și certificat de paupertate dela primărie. Alte informații se pot primi dela Direcțiunea școlii.

Peste 25 mii perechi de ghetete are gata în magazii fabrica de ghetete Renner din Cluj. Aceste ghetete au fost lucrate în 120 zile. Fabrica sperază să vândă această încălțăminte în Bucovina și Basarabia. Ne bucurăm, că această fabrică dela noi lucrează așa multă încălțăminte. Dar așteptăm să auzim, că încălțăminte dela Renner s'a ieftinit și în preț. Să producă mult și ieftin, nu mult și scump.

Numărul de față al foii noastre cuprinde 6 pagini.

Redactori:

Nicolae Bratu și Z. Sandu

Editura și tiparul: „Tipografia Poporului“

Cenzurat de: Nicolae Bratu

Publicațiune

Nr. 364/921. Comuna Sebeșului de sus, jud. Sibiu, arandază birtul comunal cu 4 odăi și edificii economice ca: gură, grajd, șopru, având și grădină, pe timp de 3 ani începând cu 1 Ianuarie 1922. Licitatia se va ține la 14 August a. c. ora 2. d. m. la primăria comunală.

Prețul strigării Lei 2000.

Vadiu 10%.

Condițiunile în detalii se pot primi la primăria comunală. 1821

Primăria comunală.

Publicațiune

Comuna Topârcea, jud. Sibiu dă în arendă dreptul de pășunat de iarnă pe hotarul comunei pentru 600 oi. Licitatia se va ține la ora 11 a. m. pe ziua de 2 August în cancelaria comunală.

Condițiunile detaliate se află la Primăria Comunală, Topârcea. 1813

Primăria comunală.

Publicațiune

Comuna Veștem esarandază prin licitația publică în 2 August a. c., ziua de Sf. Ilie, la ora 3 p. m. pășunatul de toamnă și iarnă de pe teritoriul comunei Veștem.

Prețul de strigare 3000 Lei.

Vadiu 10%.

Condițiunile de licitație se pot vedea în oarele oficiale în cancelaria comunală. 1832

Veștem, la 24 Iulie 1921.

Primăria comunală.

O moară de apă 30 putere de cai e de arendat sau eventual de vânzare Löwy, Sibiu, Strada Măcelarilor No. 3, II etaj.

167/921

Aviz

La școala de arte și meserii de piatră și cheramie de stat din Odorheiu în anul școlar 1921/22 să primesc elevi în cursul I. cari au absolvat IV s'au în cursul II cari au absolvat VI cl. primare s'au II cl secundare. 1822

Insinuările în convict să fac dela anterior. Direcțiunea.

Nr. 106/1921 pret.

1810

Concurs

Pentru ocuparea postului de secretar (notar) devenit vacant prin abdicare în comuna Galeș plasa Sălște, județul Sibiu, public concurs.

Reflecții au să-și înainteze cererea de concurs înscrisă cu atestatul de calificare prescris în art. de lege I—1883 ori XX—1900 la subsemnatul până la 31 Iulie 1921 inclusive.

Emolumentele cele prescrise în decretul XX Cvarț în natura Sălște, la 13 Iulie 1921 Primnotar Pop

Concurs

1807

Pentru ocuparea postului de vânzător la cooperativa „Furnica“ din Avrigh, pe lângă următoarele condițiuni:

Salar lunar 300 Lei, din vânzare 2%, anual 3 stângini lemne de foc, locuință și luminat în natură.

Concurentul trebuie să fie de meserie comersant și să dispună de o cauciuc în valoare de 15 mii Lei.

Cererile să se înainteze în termen de 15 zile dela publicarea direcțiunei. Avrigh, 22 Iulie 1921. Direcțiunea.

De vânzare garnitură ieftină de treerat cu benzină 6 cai putere, curățitor dublu, curg 2 saci. A se adresa la Nicolae Opris, Ibișdorful săsesc, p. u. Mediaș 1824

Crăsmă de arendat

în comuna

Mihaileni

foșul Saldorf, care trebuie zidită din nou. Comuna dă crămida, varul, peatra și brațele de lucru și cărăușile. Une dorește să o zidească și să o ia în arandă să se adreseze la Primăria comunală Mihaileni, foșul Saldorf.

De vânzare

în Cluj, aproape de centru, un intravilan constător din 1 iugăr curte, 9 iugăre grădină cu 1000 pomi roditori și 10 iugăre arător și cositor, toate pe șes cl. I. cu casă bună de locuit, casă pentru servitori, grajd și șură etc. cu preț convenabil și se poate prelua momentan. Unui harnic econom i-se întoarce din venite prețul de cumpărare în 34 ani. Reflecții să se adreseze către: „Banca: Comerțul și Industria Românească s. a.“ Cluj, str. Regina Maria 19, 1827

De vânzare

1 garnitură de treerat cu benzină. 8“ Castănuș de treerat 800 mm 8“, Hofherr și Schrantz cu curea. A se adresa la Andreas Schuster, Alțina Nr. 74 1823

De vânzare

din mână liberă casa lui Karl Schuller din Gurarului, cu dreptul de crăsmărit și tutun, la poziție de frunte.

A se adresa la „Hermes“, Sibiu Strada Pintenului 9 1829

Calfe

pentru lucru caută Eutropiu Macavei, pantofar-cismar în Mediaș. strada Mihai Viteazul Nr. 62

O casă mică

cu grajd și curte, la poziție bună, se vinde ieftin prin Dressnandt și Comp. SIBIU, strada Cisnădiei Nr. 15

Atelierul dentistic

E. Dieker,

1830 a lui

Sibiu, strada Măcelarilor Nr. 30

Închis dela 1 până la 31 August st. n.

Doi băieți,

cari se învețe meseria de pielărie (tăbăcarie),

în etate dela 14 an în sus, se primesc la Nicolae Bușan, pielar în Sălște, jud. Sibiu. 1809

O casă

mai mică în care se poate momentan locui, fiindcă se golește, se află de vânzare în Sibiu, strada Knopf Nr. 3 1828

DE VÂNZARE I

Mai multe case mai mari și mai mici se află totdeauna de vânzare cu prețuri favorabile la firma cunoscută și bine introdusă

DRESSNANDT și Comp.

SIBIU, str. Cisnădiei 51/1

unde se dă deslușire și informațiuni exacte cu promptitudine și fără spese anterioare. 1767.

Prețul bucatelor

mai cu seamă al grâului, e vorba să se fixeze de pe acum. Asta ar fi tot un fel de **maximalizare**. În prima linie aici e vorba de producția din vechiul Regat, de unde numai pentru Franța se vor exporta în curând 15 mii vagoane de grâu. Cu acest grâu se va plăti o parte a dobânzii după banii împrumutați de România în Franța, în decursul războiului. Aceasta e o dovadă, cât de multe datorii are Statul în străinătate, ceea ce pe toți trebuie să ne îndemne la cruțare, iar nu la pradă, cum fac ceice sprijinesc pe toți Șulerii.

Cu privire la grâul din noua recoltă, Consiliul de miniștri s'a ocupat deaproape în ședințele din săptămâna trecută. Hotărârile luate ar fi următoarele: Recolta nouă de grâu să fie cumpărată de delegații cooperativele sătești pentru trebuințele din launtru țării. **Prețul grâului** a fost fixat la 17.000 Lei vagonul la producător, iar la șlep 17.500 Lei. Cei care nu vor vrea să vândă cu acest preț, li se va rechiziționa tot grâul pe prețul maximal de 12.000 Lei vagonul.

În legătură cu această hotărâre, ca organ popular-țărănesc, observăm următoarele: În general, după cele esperiate din toamna trecută încoace, suntem contra maximalizării produselor agricole, dacă maximalizarea lor nu aduce cu sine o ieftinire mai mare a mărfurilor de fabrică. Ori cu mână tare în ambele părți (de pildă organizând și în industrie reducerea salarelor, ca să se ieftinească mărfurile gata de fabrică și ateliere, în proporția ieftinirii traiului), ori dacă nu absolută libertate pentru comerțul de cereale, ca și pentru produsele industriale.

Intru cât cumpărarea respective vânzarea grâului, se va face în vechiul Regat prin cooperative, suntem de acord, fiindcă vedem înfrântă specula negustorilor jidani de cereale. În același timp cerem însă muncă și **purtare cinstită** și din partea conducătorilor cooperativele. În privința aceasta, cele esperiate de Ardeleni, din toamnă până în primăvară acum, în **jurul Craiovei** și alte părți, sunt lucruri grozav de slabe și urite (ca să nu ne exprimăm mai aspru). Așa ceva să nu se mai întâmple în viitor, dacă și oameni de-ai noștri ar vrea să cumpere dela cooperative câte un vagon două de grâu.

La din contră vom porni cel mai mare atac contra speculelor mizerabile. A doua oară **Ardelenii nu se mai lasă speculați**. Iar când aceasta ar încerca-o oarecari frați, le-o luăm îndoit în nume de rău ca la străini. Atât deocamdată, fără a intra în amănuntele plângerilor îndreptățite, pe cari între timp le-am primit la redacție.

Deasemenea, ca buni fii ai României întregite, cerem: Exportul cerealelor în străinătate să nu se facă (la urmă, după strângere) prin mari bănci speculatoare (ca Marmaroș Blank), cari apoi știu să tragă pentru ele „smântâna de pe lapte” (sau pentru ceice le-au pus la îndemână lifera), ci exportul să se facă prin **instituții solide**. Aceste instituții încă să-și aibă un câștig cinstit, dar grosul să-l aibă Statul, care și așa e destul de sărăcit și plin de datorii, tocmai din cauza milionarilor ce-l speculează.

Reforma Agrară pentru Ardeal.

Odată votată această lege, ea urmează acum să fie pusă în aplicare. Se prea poate, ca în decursul timpului să se mai facă oarecari schimbări la ea. Deocamdată însă e așa votată, așa se va aplica.

În dorința noastră, ca oamenii să-și cunoască cât mai bine drepturile lor, ne-am hotărât să publicăm în câțiva numeri din foaie întreagă legea. Rugăm deci pe abonați să-și păstreze bine aceste foi, în cari se publică Reforma agrară pentru Ardeal. Această lege e următoarea:

Partea I Exproprierea

CAP. I

Îndreptățirea și măsura exproprierii

Art. 1. — În conformitate cu punctul 5 al art. 3 din rezoluția Adunării Naționale a tuturor românilor din Transilvania, Banat, Crișana și Maramureș, adunați prin reprezentanții lor îndreptățiți la Alba-Iulia, în ziua de 18 Noemvrie—1 Decemvrie 1918, și având ca punct de plecare decretul-lege No. 3.911/919, votat de Marele Sfat Național, se declară dreptul Statului de expropriere pentru cauză de utilitate publică, în măsura și condițiunile cuprinse în legea de față:

1. Pentru a sporii și completa proprietățile rurale țărănești, precum și izlaturile și pădurile comunale rurale;

2. Pentru a înlesni dezvoltarea industriei naționale, oprindu-se pământul necesar pentru industria în ființă sau pentru aceea pe care circumstanțele geografice, topografice și geologice o indică incontestabil cu puțință în viitor;

3. Pentru a ușura traiul din orașe și centrele miniere, industriale și balneare, rezervându-se terenuri spre a se creă mici gospodării pe seama muncitorilor, funcționarilor și altor locuitori cu mijloace modeste de trai;

4. Pentru satisfacerea trebuințelor de interes general, cultural, economic, social și educație fizică.

Art. 2. — Exproprierea atinge proprietatea fără privire la calitatea proprietarului, capacitatea lui juridică sau caracterul imobilului expropriat.

Art. 3. — Moșiile și părțile de moșii expropriabile, potrivit legii de față, sunt lovite de indisponibilitate, în tot ceea ce privește aplicarea legii, din ziua de 1 Februarie 1921, fără îndeplinirea nici unei alte formalități.

Art. 4. — Întinderea proprietăților se socotește după starea lor juridică dela 1 Decemvrie 1918, ținându-se seama de efectul succesiunilor deschise dela această dată până la promulgarea legii de față.

Înstrăinările efectuate dela 1 Decemvrie 1918 sunt fără efect în tot ce privește aplicarea legii. Se exceptează și rămân valabile:

1. Vânzările făcute în conformitate cu ordonanța No. 1.149/1919 și 1.150/1919 a Consiliului dirigent, resortul agriculturii.

2. Vânzările până la 10 jug. de fiecare cumpărător făcute către țărani, invalizi, văduvele și orfanii de război, agronomi, preoți, învățători, cultivatori de pământ.

Aceste vânzări vor putea fi revizuite de comitetul agrar.

3. Vânzările făcute până la promulgarea legii de față cu aprobarea Comitetului agrar, Consiliului dirigent, Consiliului superior pentru reforma agrară, cu restricții-

nile prevăzute în legea de față în ceea ce privește exproprierea.

Aceste vânzări vor fi obligatoriu revizuite de Comitetul agrar, care în cazuri bine motivate le validează.

Art. 5. — Moșiile stăpânite în diviziune se consideră ca fiind divizate în ceea ce privește exproprierea. Alegerea părții de moșie supusă exproprierii se face însă din întreaga suprafață cultivabilă a moșiei.

Art. 6. — a) Se expropriază în întregime toate proprietățile rurale și extravilanele urbane aparținând tuturor persoanelor juridice, cari urmăresc satisfacerea unui interes public ca: corporațiuni, fundațiuni, instituțiuni, biserici, mănăstiri, capitluri, universități, școli, spitale, județe, comune, etc.

Se exceptează:

1. Toate proprietățile rurale și extravilanele urbane ale persoanelor juridice prevăzute la art. 7.

2. Pășunile, fânețele și pădurile comunale-urbane și posesorale, pășunile, asociațiunilor organizate în baza legii 1913, X; cu excepțiunile prevăzute în această lege.

3. Pământurile cultivabile cari servesc scopurilor instrucției practice agricole a școlilor întreținute de subiectele de mai sus și cari au avut această destinațiune înainte de 1 Decemvrie 1918.

Întinderea lor nu va putea trece limita maximă de 200 jug. cad. de fiecare școală.

4. Pământurile cultivabile ale parohiilor până la maximum 32 jug. cad. și cari aveau la 1 Decemvrie 1918 destinația așa numitelor sesiuni parohiale, porțiuni canonice, sesiuni reduse, sesiunile notariale existente, 8 jug. cad. pentru cantori bisericesti, precum și pământul cultivabil al școlilor până la maximum 16 jug. cad. cari aveau la 1 Decemvrie destinația de donațiuni învățătoresci și întrucât serveau acestui scop.

Va fi scutit de expropriere până la 10 jug. cad. pământul cultivabil al bisericilor destinat pentru trebuințele bisericesti. Nu se bucură de scutirile impuse în acest alineat parohiile cari au mai puțin de 300 suflete și filiile cari au mai puțin de 100 suflete.

5. Grădinile de pomi până la 5 jug. cad. înființate lângă școlile primare în scop didactic și educativ.

6. Pământurile cultivabile, pentru fiecare Mitropolie până la 200 jug. cad., pentru fiecare Episcopie până la 100 jug. cad., pentru mănăstiri până la 30 jug. cad. și după posibilitate în apropierea reședinței.

Acolo unde asemenea proprietăți pentru Mitropolii și Episcopii nu există, ele se vor creă după satisfacerea tuturor îndreptățităților dela art. 86.

7. Casele de locuit cu parcurile lor, intravilanele rurale, clădirile, viile și stabilimentele industriale, morile cu apele cari alimentează.

8. Pădurile sau părțile de păduri cari servesc trebuințele normale de lemne de foc și construcțiuni, ale subiectelor indicate în acest act, însă numai în măsura care acoperă aceste trebuințe.

9. Cu prealabila învoire a comitetului agrar pământul cultivabil până la maximum de 30 jug. cad. destinat pentru întreținerea orfeliștelor, căminurilor de invalizi, azilurilor de bătrâni și săraci și cari au avut acest caracter înainte de 1 Decemvrie 1918;

b) Pământul folosit prin embatic, plantat sau nu (emphyteuzis), precum și acela

ținut de săteni cu arendă cel puțin 5 ani neîntrerupt dacă aceștia își vor fi construit pe el case, sălășuri, mori de apă primitive (rustice), joagăre, sau vor fi făcut plan-tațiuni de vii sau pomi roditori, exproprie-rea făcându-se în folosul lor.

Taxaliștii și jilerii beneficiază de a-celeași drepturi;

c) Pământul rural al absenteiștilor.

Absenteist în sensul legii de față este acela care dela 1 Decembrie 1918 până la depunerea legii de față a lipsit din țară, fără a avea vreo însărcinare oficială în stră-inătate. Fac excepție proprietățile rurale până la 50 jugăre.

Art. 7. — Se expropriează în întregime tot pământul cultivabil din:

a) Toate proprietățile rurale și extra-vilanele urbane aparținând tuturor persoa-

nelor juridice, cari urmăresc satisfacerea unui interes privat ca: Bănci, societăți co-merciale și anonime, comunitățile de avere, sindicatele profesionale, etc.

Nu sunt cuprinse în acest punct, cu excepțiunile în această lege, moșiile per-soanelor morale private, înființate și înre-gistrate încă înainte de 1 Decembrie 1918 pentru culturi agricole sau industriale, în-trucât și în prezent servesc acestui scop.

Aceste moșii vor fi expropriate în con-formitate cu art. 8 al acestei legi;

b) Toate proprietățile rurale și extra-vilanele urbane ale alienaților incurabili și curanzilor pe viață, întrucât aceștia n'au descendenți;

c) Toate proprietățile rurale și extra-vilanele urbane cari au fost vândute de bună voie sau prin licitație dela 1 August 1914 și până la promulgarea legii de față.

Se exceptează cumpărările până la 100 jugăre cadastrale făcute de cultivatorii de pământ, preoții, învățătorii, sau membrii familiilor lor, precum și cumpărările fă-cute pentru schimb de acei proprietari ca i au vândut în acest timp proprietățile lor, cu scopul de a face o cultură intensivă.

Proprietățile astfel cumpărate vor fi expropriate conform dispozițiilor legii de față;

d) Se va putea expropria toate pro-prietățile rurale cari au fost trecute actua-lilor proprietari după 1 Decembrie 1917, în baza ordonanțelor fostului guvern ungar, privitor la restrângerea liberei circulațiuni a imobilelor, cerându-se prealabilă învoire a comitetului agrar.

Fac excepții moșiile minorilor.

Va urma.

Un taur roșu-alb de Pinzgau, se află de vânzare cu preț convenabil la Ioan Slavu în Mobu Nr. 18. Taurul e certificat pentru prăsi ă

Depozit

de diferite lichieri, cog-nac, rum, spirt rafinat 56%, vinuri renumite, bere proaspătă zilnic. Bodegă asortată cu felurite mâncări calde și reci. Ser-viciu prompt și curat.

Stefan Popa Luca, antreprenor
Sibiu, Strada Urezeului Nr. 5.

Spuneți totdeauna când comandați sau cumpărați ceva, că ați citit insera-tul sau publicația în „Foaia Poporului”.

FOITE DE ȚIGARETE MARCA FRANCEZĂ

Se află de vânzare în detal și en gros la 1723

I. Petrașcu
Sibiu Strada Cisnădiei Nr. 30

Prețurile sunt foarte reduse!!!

AVIZ!

Prin aceasta avizăm pe toți depo-nenții și binevoitorii institutului 1579

nostru, că cu 1 Aprilie a c. am ureat %-ul pentru

depunerile spre fructificare

la 4 1/2 % netto pentru depuneri în conturent,

„ 5 1/2 % „ „ pe libel în baza condițiunilor în vigoare și

„ 6 % „ „ pe libel cu termen fix de cel puțin 1/2 de an, urmând apoi condițiunile generale în vigoare.

Indemnăm toată lumea la cruțare, căci vor veni timpuri mai grele și invităm pe tot natul să ne onoreze cu încrederea și depunerea sa.

BANCA CENTRALĂ

FILIALA SIBIU

Strada Cisnădiei No. 7, etajul al II-a

Mare depozit de benzină

ușoară, benzină grea, motorină (ulei brut) uleiuri de tot felul, petrol, unsoare de mașini (tovotă) și unsoare pentru uns roate se află la

EUGEN SCHOFFAN, SIGHIȘOARA

Depozit de petrol, benzină și ulei

BİROUL: Brunnenplätzchen Nr. 1

1811

Pentru mori și proprietari de mașini

avem depozitat în calitate primă:

Pietre de moară
Site de mătase
Ciocane de moară
Curele de transmisiune orig. engl. și germane
Curele de cusut
Nituri pentru curele
Unsoare de curele
Ulei pentru mașini Nr. 15
Ulei pentru mașini Nr. 16 raf.
Ulei pentru cilindre
Ulei pentru dinamo
Unsoare Tovote
Klingerit
Moorit
Asbest
Garnituri grafitate
Garnituri de Asbest
Garnituri de seu
Cositor englez
Chingi de cânepă p. moară
Saci
Copci pentru curele
Discuri de smirghel
Sticle pentru nivel de apă
Țevi pentru nivel de apă
Manometre
Cane pentru ulei
Ungători automate 1683
Discuri pentru curele

Departamentul
Mașinilor al Reuniunii agr. sās. ard.

Sibiu, strada Sării No. 22
Sighișoara, str. Baier 47

„VETA” Birou de Inginerie pentru construcții edile speciale

.... Sibiu

1. Construcții în beton armat Edificii moderne de birou și de comerț, fabrici, oteluri, hale (construite în cadre cu extensiune, înălțime și putere de rezistență dife-rită). Silouri pentru bucate, cărbuni și metale; poduri de tot felul. (Am executat deja multe construcții de acestea).

2. Construcții de lemn după sistemul nostru propriu: Construire de hale cu sau fără legături cu chei și cu extensiune diferită. (Am construit deja mai multe hale cu extensiu e de 20 30 m cu și fără legătură de chei.)

3. Proiectarea și executarea lucrărilor de explodare.

4. Planuri, devize, expertize: supravegherea și executarea diferitelor construcții deasupra pământului, în pământ și idraulice.

Cine dorește informații asupra acestor fel de construcții, să se adreseze la administrația „Foaia Poporului”, de unde va primi deslușirile necesare.

ULEURI pentru uns MAȘINI

mai departe uleuri pentru cilindre simple și uleuri pentru cilindru cu aburi prea încălzite, uleuri de com-presori pentru mașinile de gheață, ulei de vaselină, ulei de în fierț garantat curat, dublu fierț, ulei de in, ulei de rapiță, ulei de pește, unsoare tovoată, degreas, carbolineum etc., ca și toate articolele tehnice furnizează prompt din depozit

DEPARTAMENTUL MAȘINELOR

al Reuniunii agr. sās. ardeleni

SIBIU, strada Sării No. 22

Sucursala: SIGHIȘOARA, strada Baier 47